

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . 26—
 za en mesec . . . 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 29—
 za ostalo inozemstvo . . . 35—
 V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . 24—
 za en mesec . . . 2—
 V upravi prejema mesečno . . . 1-70
 == Sobota. Izdaja ==
 za celo leto . . . 7—
 za Nemčijo celoletno . . . 9—
 za ostalo inozemstvo . . . 12—

SLOVENEK

== Inserati: ==
 Enostolpna poltira (72 mm):
 za enkrat . . . po 15 v
 za dvakrat . . . 13 "
 za trikrat . . . 10 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna omenila zabave, smernice itd.:
 enosolpna poltira po 18 vin.
 == Poslano: ==
 enostolpna poltira po 30 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredno
 delje in praznike, ob 5 uri pop.
 Redna letna priloga Vesni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III.
 Rokopisi se ne vračajo; nebrani pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74 ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 28.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 138.

Današnja številka obsega 4 strani.

Žaljenje koroških Slovencev.

Da vsebuje Ebnerjeva knjiga »Landeskunde von Kärnten« žaljenje koroških Slovencev, to stoji. Nemci in slovenski liberalci bi radi prikriji to žaljenje s tem, da se izgovarjajo na stavek, v katerem se je vsled stenograma, odposlanega državnim poslancem, zamenjala beseda Vieh z besedo Volk. Kdor pozna nemško stenografijo, se tej zamenjavi ne bo posebno čudil. Toda to je le ena beseda, en stavek! Druga žaljenja ostanejo. In tudi v napominjanem stavku ostane žaljiva beseda »windisch«. S tem, da liberalci proglašajo sedaj Ebnerjevo knjigo kot nežaljivo, aprobirajo psovke na slovensko ljudstvo na Koroškem! Oprijeli so se bilke, neljube zamenjave, ter se rešili iz valov, ki bi se naj skupno in z vso silo navalili proti nemški predrznosti na Koroškem. Vsak pošten Slovenec, ki da kaj na svojo čast, mora prejkoslej zahtevati odstranitev Ebnerjeve knjige iz koroških javnih šol, bodisi nemških, bodisi utraktivističnih. Seveda naše liberalce ovirajo v resnem boju proti nemški prepotenci, mnogoteri oziri, ki izvirajo iz vojnega pobratimstva nemških in slovenskih liberalcev.

Slovenski državni poslanci pa niso nastopili samo proti Ebnerjevi knjigi, ampak tudi proti Frisch-Rudolfovi Fibel, ki se rabi v nemških šolah na Koroškem in Štajerskem za Nemce in Slovence. To seveda nemško in slovensko liberalno časopisje popolnoma zamolči. Slovenski liberalci pač ne marajo Nemcem storiti nič zalega, a Nemci se čutijo krive. V knjigi »Frisch und Rudolf, Deutsches Lesebuch für allgemeine österreichische Volksschulen« stoji na strani 54: Ich bin ein Deutscher. Ich spreche deutsch. Ich bin ein Deutscher. Meine Eltern und meine Geschwister sprechen auch die schöne deutsche Sprache. Wir sind Deutsche. Wir gehören zum großen deutschen Volke... Ich bin stolz, weil ich dem großen deutschen Volke gehöre. Tega se morajo učiti nemški in slovenski otroci. Kot dokaz drugačne mere bodi omenjeno, da slovenska knjiga ni dobila aprobacije, ker je bila v njo sprejeta tudi pesem »Slovenec sem«. Vse to ne iritira več narodnih živcev slovenskih liberalcev.

Sploh bi bilo treba pregledati nekoliko knjige, ki jih morajo v mešanih krajih ali na mešanih zavodih rabiti tudi slovenski otroci. Tudi na srednjih šolah. Znano nam je, da na neki realki, kojoj so primorani obiskovati tudi slovenski učenci, rabijo kot pesmarico: Heinrich Fr. Fiby, Chordiederbuch für die österreichischen Mittelschulen. V njej se nahajajo tudi pesmi kot: »Das treue deutsche Herz« ali n. pr. »Deutsches Wehlied«.

Slovenski liberalci nam sedaj z malo-važno gesto zatrjujejo, da nas take malenkosti (!) ne bodo ugonobile. Mogoče, toda gotovo je pasivno zadržanje, kakor ga zagovarja liberalizem, dokaz za pomanjkanje odporne sile in narodnega ponosa. V naših vrstah pa mora biti drugače!

Huda obsodba.

Moč nemškega naroda propada. To opazujemo tudi mi ob naših nemško-slovenskih mejah. Z lastno močjo Nemci ne napredujejo več in ne prodirajo. Siro se nemštvo samo s poturicami, z odoadniki od slovenskega ljudstva. Pač pa vidimo, da se mlada in žilava slovenska moč ob meji med Račgono, Spielfeldom in Mariborom že krepko zajeda v nemško telo. Tudi Nemci to vidijo in čutijo. Zato so si ustano-vili zloglasno »Südmarko« in ob mejah ž nieno pomočjo začeli naseljevati — nemške protestante iz rajha. Glavni naskok ponemčevalne politike mora občutiti št. III v Slov. goricah. Že blizu milijon so vr-gli Nemci v št. III, toda hvala Bogu, Slo-venci se še držijo. Pač pa je začel smrad gnjilobe prihajati iz nemškega tabora v št. III in v okolici. To nam je pokazala sod-nijska obravnava dne 6. t. m. v Mariboru.

Zakonska dvojica Seifert je kupila Pukšekovo posestvo pri Zgornji Sv. Kun-goti. Doma sta iz Badenskega, kjer jih je vlovil sūdmarkin agent ter jima slikal ne-besa ob nemško-slovenski meji. Stariši so ju svarili, toda izseljevalni naгон jih je že imel v krempljih. Posestvo je stalo 27.000 kron. Od tega bi naj ostalo vknjiženega 13.500 K kot dolg hranilnici, 2500 K bi naj Seifert izplačala, 2000 bi darovala »Süd-marka«, a ostalo bi se naj odplačevalo v letnih obrokih. Toda darilo »Südmarke« je — goljufija, kajti za vsoto, ki jo podeli »Südmarka«, se posestvo višje ceni. Ko sta prišla zakonska Seifert, sta takoj uvi-dela, da sta ogoljufana. Sedem orolov naj-boljše zemlje je bilo že prej odprodano. Gozd je bil skoro popolnoma posekan, nji-ve izrabljene, travniki zanemarjeni; hiša in gospodarsko poslopje je bilo v najslab-šem stanju, svinjskega hleva sploh ni bilo, istotako ne kurnika in nobenega strani-šča. Ker sta se upirala, se je sklenilo z nji-ma najemninska pogodba. Plačevati sta morala »Südmarki« visoko najemnino let-nih 1200 K. Ves svoj denar sta vtaknila v gospodarstvo, toda zaman, stroški so bili preveliki. Zato sta odpovedala najemnino. Toda »Südmarka« jih je pregovorila, naj še ostaneta vsaj čez zimo. In ostala sta.

Toda kaj je naredila sedaj plemenita nemška »Südmarka«. V sredi zime je na-jemnikoma naenkrat odpovedala ter zahtevala, da odideta z vsem v 14 dneh. Sre-di zime in v 14 dneh. Zdaj sta se zatekla k sodišču ter zahtevala, da se odloži rok do 16. marca. Sodišče jima je ugodilo ter s tem obsodilo — »Südmarko«. Kmetica Sei-fert je pri sodnijski obravnavi izrekla proti zaslopniku »Südmarke« te-le besede: »Švindler! Najprej izvabite ljudi z neresni-čnim opisovanjem iz domovine, potem pa jih spravite ob to, kar so si težko pridela-li in prihranili. Fej, sramovati bi se morali!«

Nov slovenski list v Prekmurju.

Ogrski Slovenci dozda niso imeli razven nabožnega mesečnika »Mariji-noga Lista« nobenega drugega časni-ka. Tudi drugo časopisje jim je bilo skoro popolnoma nepoznano. Tu in tam se je dobil kak kmetič, ki si je na-ročil kak mažarski list, katerega je ra-zumel le s težavo. Slovenski časopisi pa so bili v Prekmurju redki kot bele vrane.

Pred dvema letoma se je izvršil v tem oziru preobrat. Slovenska Straža je namreč za poskušnjo naročila nekaj izvodov »Domoljuba« in jih razdelila med ljudi, večinoma Mohorjane, ki so bili že bolj vajeni književnega jezika. Ta poskušnja pa ni ostala brez uspeha. »Domoljub« se je v kratkem času tako priljubil, da so se oglašali zanj naroč-niki. Medtem je izbruhnila vojna na Balkanu in to je mnogo pripomoglo pri razširjanju »Domoljuba«. Ljudje so se zanimali za dogodke na bojnem po-lju in so brali ta časopis z veliko vne-mo. Že na koncu preteklega leta imel je list »Domoljub« med ogrskimi Slo-venci več kot 300 naročnikov.

Ta za nas Slovence tako veseli na-predek so pa opazili v Prekmurju bi-vajoči Mažari in mažaroni. Prizadevali so si prepričati, da bi »Domoljub« ne zahajal v Prekmurje. Stikali so po njem, če bi se našla kaka kost Maža-rom nevarna, pa je niso mogli najti. Zato so se domenili, da bodo izdajali za ogrske Slovence tak list, ki bi bil pisan v mažarskem duhu. S tem so upali Domoljuba iz Prekmurja izpod-riniti.

Dasi so v tem bili vsi edini, da bi bil list potreben, se vendar niso mo-gli zediniti. Lendasčani so hoteli, da bi bil list pisan napol v mažarskem in napol v slovenskem jeziku. Sobotčani bi ga radi imeli samo v slovenskem je-ziku; v Monošti so pa hoteli socialni demokratje izdati socialno-demokrati-čen list za ogrske Slovence.

Prerakanje je teklo med njimi dalj časa in bi nazadnje skoro zmagali lendaski liberalci s svojim napol ma-

žarskim in napol slovenskim listom. To so pa zvedeli zavedni Slovenci ter njim na čelu znani rodoljub župnik Klekl; v naglici so izdali slovenski, v krščanskem duhu pisan list »Novine« ter tako prepročili nakane nasprotni-kov.

Prva številka »Novin« je izšla po-vsem nepričakovano in je nasprotnike presenetila. Začeli so napadati ured-nika Kleklja, češ da urejuje panslav-ske novice, katere pišejo veržejski re-dovniki in se tiskajo v Ljubljani. Na-padali so škofa, zakaj da trpi take du-hovnike v škofiji in so pozivljali ob-lasti, naj onemogočijo take ljudi, kot je župnik Klekl.

Oblasti so seveda storile svoje. Poslale so takoj sodnika in stotnika obmejnih stražnikov med mirne prekmurske Slovence; preiskovala sta če bi mogla izslediti kako, ogrski državi nevarno gibanje.

Ta preiskovalna komisija je bila v več vaseh, je zaslišavala stare in mla-de ljudi, še celo šolarje in je povsodi poizvedovala za takimi rečmi, ki bi bile v zvezi z uredništvom novega prekmurskega lista in veržejskim samosta-nom. Ni pa mogla izslediti nič takega, niti najmanjše reči ne, na podlagi ka-tere bi se Klekljeve vrste ljudi dali zapreti, kakor to žele nasprotniki.

V Prekmurju izhaja torej — v naj-večje veselje slovenskim rodoljubom, nasprotnikom pa v največjo jezo — v slovenskem jeziku in v krščanskem duhu pisan list. Ljudstvo ga rado be-re. Že dozda se je oglašilo blizu tisoč naročnikov, kar je prav lepo število za kraj, kjer časopisja do najnovejših ča-sov niti poznali niso.

Da se je list v tako kratkem času tako lepo razširil, za to gre hvala v prvi vrsti Slovenski Straži, ki je preje tam razširjala »Domoljuba«. Vsi tisti namreč, ki so se seznanili z »Domolju-bom«, so se oglašili kot prvi naročniki za »Novine«. Ta list je pa tudi velikega pomena, ne samo za ogrske Slovence, nego tudi za celokupno slovenstvo. Po-zdraviti ga mora zato vsak pravi slo-venski rodoljub.

Položaj na Balkanu.

Balkanska zveza med Srbijo, Grčijo in Rumunijo je sklenjena. Veniselos se nahaja zdaj v Bukarešti in je bil od kralja sprejet v avdienco. Pašić dospe v Bukarešt danes. Pravijo, da gre za sklepna pogojanja. Na-men zveze je varovati na Balkanu mir. Vsled tega je turško-grška vojska popolno-ma izključena. Prizadevanje Rusije gre zdaj za tem, da še Bulgarijo pridobi za no-vo zvezo. Na vsak način leži težišče bal-kanske politike danes še bolj kot kdaj v Peterburgu in to je zopet velik deficit v računih avstro-ogrskje diplomacije, ki vsled svojega napačnega kurza izgublja dan za dnem zadnje sledi svojega vpliva na vzhodu.

Princ Wied odide danes v Rim. Nje-gov dvorni maršal Trotha je odpotoval včeraj v Trst. Wied se poda v Albanijo, ko dobi deset milijonov, ki jih rabi za prvo silo in ko mu albanska deputacija ponudi krono. Dati mu bosta morale deset miljo-nov Avstrija in Italija, ker hočejo ostale velesile garantirati zgolj za albansko poso-jilo kot tako.

Glede egejskih otokov in južne Alba-nije stvar med velesilami še ni rešena. Te-žave dela v prvi vrsti Italija. Anglija hoče namreč, da se Turčija prisili, da prizna otoke Kios in Mitlene Grčiji in da mir, ne določuje pa nič roka, kdaj bi imela Grčija Albanijo izprazniti. Trozvezi, pred-vsem Italiji, se gre zdaj za to, da se ta rok fiksira; pravijo, da naj bi se izpraznjevanje začelo 1. marca in naj bi se končalo 31. Sicer pa bo Turčija po ustvaritvi bloka Sr-bija—Grčija—Rumunija itak morala miro-vati, gre se le za to, da Veniselos izpolni svojo obljubo glede Albanije.

To bo kot moder državnik tudi storil, čeprav se Albanci in Grki prav zdaj v ju-žni Albaniji hudo bijejo. Albanci so nam-

reč hoteli zasesti Korico in Kolonijo, ki jim glasom sklepa velesil gresta, a Grki so re-rekli, da jim o tem še ni ničesar znanega (kar je tudi res) in so Albance, katere vo-dijo večinoma bivši turški oficirji, zapodili. 15. grški pešpolk jih je zasledoval, več ubil in celo še nekatere vasi nanovo zasedel.

Italija se nekaj pripravlja. Ukazala je mobilizacijo 3. pešpolka v Messini in 75. polka v Sirakuzi. Najbrže pa ostane le pri teh pripravah. Italija je danes na Bal-kanu zelo obsovržena, zadnji čas celo v Srbiji in tu še skoro najbolj ali pa vsaj ta-ko kakor v Grčiji. Zato bodo Balkanci La-hom odslej zelo na prste gledali, kar so da jasno posneti iz neke Pašičeve izjave.

Novi bulgarski poslanik za Srbijo in novi srbski poslanik za Bulgarijo sta 7. t. m. odpotovala na svoji mesti. To se je zgo-dilo zlasti na prizadevanje Rusije. Tako igra prvo vlogo na Balkanu tudi po bitki na Bregalnici beli car. Značilno je tudi, da je bulgarski poslanik v Peterburgu Dimi-trijev izjavil, da se mora Bulgarija kljub nesrečni vojski Srbiji zopet približati, da ne ostane sama. Stvar seveda ne bo tako hitro dozorela, je pa zelo mogoča v bližnji prihodnosti.

VPRAŠANJE KRŠČANSKE STROKOV-NE ORGANIZACIJE NA NEMŠKEM.

Berolin. Kardinal Kopp izjavlja, da se je glede komentarja, ki so ga škofi podali k papeževi okrožnici glede krščanskih strokovnih društev, zadnjič nekoliko po-motoma izrazil in da se je sedaj prepričal, da je on svojčas tudi ta komentar svoje-voljno podpisal ter ga ni nikoli prekalal. Sicer je kardinal Kopp sedaj s paderborn-skim škofom, ki se je vsled zadnje kardi-nalove izjave, da je oni komentar podpisal nekako prisiljen, stopil v zvezo, da se do-seže poravnava.

Šolske vesti.

— Tržaško šolstvo. V Trstu prebiva do 70 tisoč Slovencev, za katerih šolstvo ne da magistrat niti vinarja. Država je to-rej spreviedla nujno potrebo, podpirati slo-venske Ciril in Metodove šole. Neumljivo se nam pa zdi, kako da se more pameten človek nad tem zgražati. »Piccolo« od pet-ka sme seveda delati izjemo. Naj rajši po-misli, da 70 tisoč Slovencev ravno tako plačuje mestni davek kot Italijani in ven-dar nima od tega nobene koristi na šol-skem polju. Če bi Slovenci zahtevali, da se mestni davki od strani Slovencev vsaj procentualno za šolske stvari namenjeni odkazejo namesto v skupno blagajno na-maistratu slovenskim šolskim družbam, pod pčgojem, da se te odpovedo državi podpori, bi seveda »Piccolo« zopet druga-če zavil.

Ij Podružnica »Slomškove zveze« za Ljubljano in okolico je imela dne 5. febr. t. l. svoj občni zbor. Predsednik g. J. Jeglič pozdravi v obilnem številu zbrano učitelj-stvo ter potem podeli besedo tajniku M. Janežiču. Ta omenja najvažnejše o delo-vanju podružnice v teku leta. — Bilo je več primernih predavanj in nekaj izletov. Vsem predavateljem izreka iskreno zahva-lo, posebno gospodom, ki niso ljudskošol-ski učitelji, pa se vendar zanimajo za ljud-sko šolstvo. Pozivlja, da se oglašijo več pre-davateljev izmed ljudskega učiteljstva in s tem dokažejo, da je naše društvo čilo — delavno. Društvo je delovalo v prid prov. zboljšanja plač in hoče po možnosti delo-vati tudi pri definitivni ureditvi. Sodelo-valo je pri obnem zboru centrale in čast-no nastopilo pri prekrasno uspelem katol. shodu m. l. želi, da bi društvo naraščalo, procvitalo in imelo tem večji uplav. — Iz poročila blagajničarke, gđe. V. Šorn, je po-sneti, da ima društvo nekaj kron gotovine, ki bo pa komaj zadostovala za najpotrebnej-ša obvestila itd. Učitelj A. Dragan je pre-daval o razvitku telegrafije in prenašanju slik potom elektrike. Njegovo predavanje je bilo zelo ljubko in zanimivo ter je želo občno pohvalo. Predsednik omenja, da bi bilo dobro pofiskati nekaj podpornih čla-nov. Po nasvetu g. Čadeža se napravi v ta

namen kratak oklic v časopisih in določil učiteljsko naklonjenim podpornikom pošt. hranil. položnice. Glede plač upa predsednik, da se v tem letu uredi, nakar izrazi učitelj Avg. Pirc željo, da bi se tudi stannarina štela učiteljsko v pokojnino.

— **Razpis učiteljske službe.** V radovljiskem šolskem okraju se v stalno nameščenje razpisujejo naslednji učni mesti: 1. učno in voditeljsko mesto na enorazredni ljudski šoli v Lešah in 2. učno mesto na trirazredni ljudski šoli v Bohinjski Bistrici. Redno opremljene prošnje je predpisanim službenim potom vložiti pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Radovljici do 1. marca 1914.

— **Učiteljska služba** je razpisana na dvorazredni ljudski šoli na Polški. Na šetrarredni ljudski šoli pri D. M. v Polju je razpisana učiteljska služba, omejena na možke prosilce.

Dnevne novice.

Še vedno je nekaj naročnikov, ki nam še niso poslali naročnine za naprej. Opozorjamo jih tem potom, da bomo list pošiljali le še par dni in da traja pošiljatev po položnici 3 do 4 dni.

— **«Gorica» in «Primorski List»** sta prenehala izhajati. — Naslednik **«Goriški List»**. Dne 7. febr. zvečer je v Gorici izšel nov list pod naslovom **«Goriški List»**. Na uvodnem mestu prinaša izjavo upravnštva **«Gorici»** in **«Prim. Listu»** v zadnjih časih gim glasi: **«Nastopi proti našima listoma «Gorica» in «Prim. Listu» v zadnjih časih so nas prisilili, da smo začasno ustavili ta lista, da se pojasni položaj. Upravištvo «Goriškega Lista» je v rokah dosedanjega upravnika «Prim. Lista», uredništvo pa oskrbuje dosedanje uredništvo «Gorice». List pravi, da se je »združila kopica lajkov v konzorcij, ki si je stavil nalogo, izdajati političen tednik s starodavnim slovenskim geslom: za vero, dom, cesarja.» S tem je iz slovenske žurnalistike izginila markantna glava «Prim. Lista», ki je izhajal 20 let. Nihče mu ne odrekla zasluga za katoliško probujo na Goriškem. Žal, da se je v zadnjih letih vedno bolj odtuževal svojemu prvotnemu namenu, ki ga je zanj namenil ustanovitelj dr. Mahnič. Zaduje dni jo je popolnoma zavozil in se upiral svojemu nadškofu. Dr. Mahničeva »Sveč. zajednica« ga je zato javno obsodila. Ko je še goriški nadškof dr. Sedej duhovščini prepovedal, sodelovati pri »Prim. Listu« in »Gorici« radi njiju nepokorščine, je bila njuna usoda zapečatená. Upamo, da bo naslednik hodil druga boljša pota, pota odločne katoliške politike.**

— **Dobernig - Hegemann - «Narod»** se zgražajo unisono nad akcijo naših poslancev v državnem zboru za koroške »Slovence in nad protestom kranjskega deželnege zbora radi Ebnerjevega nazivanja Slovencev z »vindišarji«. »Grazer Tagblatt« je celo ponatisnil ves »Narodov« članek. Po eni strani je s tem dokazano, koliko škoduje slovenski stvari na Koroškem brezmiselno pisarjenje »Narodov«, po drugi pa je pojasnjena tajna zveza slovensko-nemškega frajzina. Narodni vpjati v »Narodovem« uredništvu so zopet enkrat v strankarski strasti razkrili, kako daleč sega njih narodnjaštvo.

— **Veličasten shod obmejnih Slovencev** se je vršil dne 8. februarja 1914 v Selnici ob Muri. Nad 200 zborovalcev je protestiralo nakani šulferajna ustanoviti v Selnici nemško šolo. Govorili so poslanec Iv. Roškar, kaplan Živortnik in urednik Žebot. Stari ljudje so rekli: tako lepega shoda še nisem videl. Tako lepih govorov še nisem slišal. Shodu je predsedoval gospod Hauc, župan iz Cersaka, podpredsednik je bil selniški župan g. Ferlinc. Uspeh shoda je velikanski.

— **Dve lepi zmagi.** Za župana v dičnem obpohorskem Framu je bil izvoljen 6. febr. dosedanj župan, vrlji Slovenec, Karol Černe. Pri zadnjih volitvah se je razneslo v svet, da so si priborili nemškutarji šest odborniških mest, torej polovico. Volitev župana pa je pokazala nasprotno. Narodnjak g. Černe je dobil 9 glasov, 3 glaglasove pa Nemec Böhm. Pristaš K. Z. g. Lešnik je izvoljen za obč. svetovalca. — Za župana v Morju pri Framu pa je izvoljen dolgoletni župan g. M. Koren, res prava katoliško-slovenska korenina. Tudi za svetovalce so izvoljeni sami našinci. Francanom in Morjančanom iskreno čestitamo!

— **«Mladost»** prva številka izide jutri v torek. Kdor jo ne dobi pravočasno, naj reklamira. Druga in tretja številka izideta skupaj v marcu.

— **Hrvatske zadeve.** Ogrska vlada je odredila, da se imajo odslej vsi zakonski načrti skupne (ogrsko-hrvatske) vlade, v kolikor se nanašajo na Hrvatsko in predlagajo parlamentu, zopet tiskati v hrvatskem jeziku.

— **Organizirani šnopsarji.** Ko je predsednik mariborske »Svete vojske« č. g. dr. Kovac, predaval predzadnjo nedeljo na protialkoholnem zborovanju v Ormožu, so navreli v šolo, kjer se je zborovanje vr-

šilo, tudi pijani organizirani šnopsarji pod vodstvom svojega generala Bauman. Ljudje so se zgražali nad posurovelostjo liberalne in nemškutarske šnopsarske soderge. Lepi družbi čestitamo! Sedaj vidimo, da se liberalci in nemškutarji ne družijo samo ob volitvah, ampak tudi v boju proti treznostnemu gibanju.

— **Šnopsarne dovoli, brezalkoholne gostilne pa ne.** Dan za dnevom se dovoljujejo neškutarjem v mariborskem okrajnem glavarstvu nove šnopsarije, a ko je nek Slovenec hotel pri Sv. Trojici v Slov. goricah otvoriti brezalkoholno gostilno, je glavarstvo ubogalo trojiško nemškutarijo, ter je odreklo koncesijo.

— **Laški bivši deželnozborni poslanec** so 7. t. m. zborovali v Poreču, da se posvetujejo o položaju, ki je nastal vsled razpusta istrskega deželnege zbora. Dne 15. februarja se pa zbere »Unione nationale«, ki se bržčas pečala s kandidaturami.

— **Mornariški častniki za nemški «Schulverein»**. V nekem nemškem dnevniku je čitati, da so nekateri mornarični podčastniki ob priliki nekega popivanja darovali nekaj kronic za nemško bojno društvo »Deutscher Schulverein«, kar se večkrat dogaja. Za nemško bojno društvo pravimo zato, ker to res ni več obrambno društvo, katero ima namen gledati na to, da se nemški otroci ne poslovenijo, ampak ima imenovano društvo skoro izključno le namen deco drugih narodnostij ponemčevati. Načeloma bi bilo pač najbolje, da bi se vojaštvo sploh vzdrževalo sodelovanja pri enakih družtvih. Ker je pa to pri Nemcih že splošno v navadi, bi pa morda ne škodilo, ko bi se tudi naši fantje pri vojakih pri gotovih prilikah spomnili naše »Slovenske Straže«, kateri se gotovo ne more očitati, da je bojno društvo napram drugim narodnostim, ampak skuša narodu le to ohraniti, kar je in kar je že bilo njegova last. Enaka pravica za vse!

— **Čeljski okraj.** Notranje ministrstvo je naznanilo dr. Korošču, da je nakazalo sporazumno s finančnim ministrstvom 40 tisoč kron za one, ki so v celjskem okraju lani imeli škodo vsled mraza in toče.

— **Umrl je v Sv. Ivanu v Istri župnik** č. g. Martin Prenc.

— **Pozno svobodomiselnostno spoznanje.** Bivši francoski ministrski predsednik Clemenceau, ki je vodil najstrupenejši boj proti veri in krščanski cerkvi, je objavil zbirko člankov, ki jih je zadnji čas napisal v svojem listu »L'homme libre«. Med drugim pravi: »Dolgo časa smo mislili in mnogo jih še danes misli, da znanje človeka usposablja hoteti dobro. Toda prvič, duševna neenakost ljudi ne pripušča enake izobrazbe; drugič, kako velika je pot od znanja do hotenja! Človeka je treba predvsem izobraziti, da hoče in dela dobro.« Tako uči tudi tista cerkev, katero je Clemenceau tako ljuto preganjal.

— **Ludovik von Pastor**, svetovnoslavni zgodovinar, najbolj znan po svoji monumentalni zgodovini papežev, je obhajal te dni šestdesetletnico svojega rojstva.

— **Zlata poroka.** Dne 5. t. m. sta obhajala v Novem mestu svojo zlato poroko veteran Anton Šafar, star 85 let in njegova soproga Jera roj. Vintar, stara 75 let, v krogu svojih otrok, zetov in vnukov. Zeta sta tukajšnja gg. trgovca Božič in Barborič. Slovesnost se je vršila v kapeli mil. g. prošta dr. Elberta, ki je slovesni akt sam izvršil. Med sv. mašo so otroci, vnuki in zlata poročenca prešli sv. obhajilo. — Zlatoporočenec je Radeckijev veleran in se je pod njem vojskoval na Laškem; ker je še popolnoma čilega duha, ve o vojski na Laškem in o »očetu Radeckiju« še veliko zanimivega povedati. Čestitamo!

— **Nemirno ustoličenje župnika v Istri.** Iz Pulja: V ponedeljek se je vršilo v dve uri od Pulja oddaljeni Premanturi ustoličenje župnika Matiča. Sedanj župnik Matič je ogromni večini tamošnjih hrvaških župljanov skrajno neprijazna oseba; med tem ko je za neznanost laško manjšino ravno tako skrajno navdušen kakor hrvaški večini neprijazen, da ne rabimo izraza sovražni. Celo dobo, dokar je bil v Premanturi župni upravitelj, so od hrvaške strani vedno in vedno romale na poreški ordinarijat pritožbe proti njemu in prošnje, da se premesti in nadomesti z župnikom, ki bi imel tudi za ogromno hrvaško večino srce kakor za Lahe. Vse pa ni nič pomagalo. Za odgovor na vse pritožbe je bil sedaj imenovan za premanturskega župnika. Dosegel je, kar pod pokojnim škofom dr. Flappom ni mogel doseči. Lahki, svesti si, da je njihov narodnostni fanatizem tudi toplot zmagal proti pravici, so se vedli ob ustoličenju jako provokatorično, kar je seveda tudi na hrvaški strani izzvalo odpor. Posledica tega je bil velik tepež, pri katerem je bil neki Lah Černobori po imenu, precej težko ranjen, vendar pa ne nevarno. Več oseb obeh narodnosti so orožniki aretovali. Tako se je ustoličenje novega župnika Matiča v hrvaški Premanturi vršilo v znamenju prelivanja krvi, kar bi bilo

lahko izostalo in je vsega obžalovanja vredno. — Pri tej priliki se nam nehotite usiljuje vprašanje, kdo je kriv, da je bil imenovan premanturskim župnikom dosedanj župni upravitelj Matič, laški regenat, katerega je ogromna večina hrvaških župljanov že leta in leta odklanjala in cerkveno oblast prosila, da ga nadomesti z osebo, ki bi bila tudi za nje kot ogromno večino tako vneta kakor je sedanji župnik za neznanost število Lahov!

— **Viteški križec Franc Jožefovega reda** je podelil cesar graškemu župniku monsignoru Karolu Groszauerju.

— **Okrajni glavar na štajerskem** je postal okr. nadkomisar dr. Rihard pl. Helly.

— **«La Furlana»**. Vest, ki jo je seveda tudi »Slovenski Narod« priobčil, da si je namreč Sveti Oče dal od svojih nečakov pokazati »tango«, nato pa jim priporočil ples »La Furlana«, ki se v Benečiji pleše, je sama izmišljotina v reklamno svrhu. Tanga, plesa argentinskih beziških babur, so se tudi v Rimu naveličali in si izmislili »Furlano«, za katero delajo zdaj na tako neokusen način »štimungo«. Če svet nori, mu pač ni pomagati.

— **Izobraževalno društvo v Prečni.** Na svečnico so igrane naša dekleta na novem odru prvo igro v Prečni: »Fabiolo«. Dvorana je bila polna. Igra se v nedeljo dne 8. februarja ponovi. V nedeljo dne 15. februarja ob 3. uri popoldne ima društvo občni zbor in predavanje.

— **Glavni nabori na Slov. štajersku.** Dopolnilni okraj Maribor (47. pešpolk): Ivnik 2. in 3. aprila; Nemški Louč 4. in 6. aprila; Arvež 16., 17. in 18. marca; Lipnica 20., 21., 23. in 24. marca; Maribor (mesto) 14. in 15. aprila; Rače (Maribor desni breg) 16., 17. in 18. aprila; Ranca—Pesnica (Maribor levi breg Drave) 20., 21., 22. in 23. aprila; St. Lenart v Slov. goricah 24., 25. in 27. aprila; Slov. Bistrica 28., 29. in dne 30. aprila; Cmurek dne 26., 27. in 28. marca; Radgona 30. in 31. marca. — Dopolnilni okraj Celje (87. pešpolk): Celje (mesto) 27. marca; Celje (okolica) 28. 30., 31. marca in 1. aprila; Šmarje 20. in 21. marca; Laško 2., 3. in 4. aprila; Vransko 22. in 23. aprila; Mozirje 20. in 21. aprila; Ljubno 18. aprila; Konjice 23., 24. in 26. marca; Ljutomer 4. in 5. marca; Gornja Radgona 2. in 3. marca; Ptuj (mesto) 6. marca; Ptuj (okolica) 7., 9., 10., 11., 12. in 13. marca; Ormož 14. in 16. marca; Rogatec 17. in 18. marca; Sevnica ob Savi dne 6. aprila; Kozje 7. in 8. aprila; Brežice 14. dne 15. in 16. aprila; Šoštanj dne 24. in 25. aprila; Slov. Gradec 27. in 28. aprila; Maribor 29. in 30. aprila.

— **Velesrbska propaganda.** Srbi, ki so bili te dni zaradi špionaže na Reki zaprti, niso še izpuščeni — kakor smo poročali — marveč jih imajo na sumu, dasi špionaža ne stoji, da so propagirali velesrbsko idejo. To velja baje zlasti za Bogojeviča, ki je uradnik gradbenega ministrstva in je dobival 200 dinarjev plače, dasi je bival v tujini. Akte so poslali zunanjemu ministstvu na Dunaj.

— **Umrl je v Zadru** dne 5. februarja gosp. Josip Sunara, vpok. fin. nadstražnik in trgovec. Njegova trgovina ima na prodaj med drugimi časopisi tudi »Slovenca«. N. p. v m.!

— **Afera na Sušaku.** Preteklo soboto se je zbral občinski svet na Sušaku, da zavzame stališče glede na suspensijo župana dr. Domazetoviča, ne gre se za defraudacijo, ampak za vporabo nekega posojila v druge svrhe, nego v namenjene. Občinski svet je proti suspensiji protestiral kakor tudi vsled tega, ker se je zgodila na podlagi Čuvajeve naredbe. Splošno se misli, da bo vlada občinski svet zato razpustila.

— **Streital na postajenačelnika.** Viktor Tomažič, železniški delavec pri državni železnici v Trstu je bil te dni odpuščen od dela, ker ga ni. Može se je pritoževal, nato pa večeraj ustreliš trikrat proti postajenačelniku Gustavu pl. Stullerju pri Sv. Andreju, kjer je bil uslužben, ne da bi ga zadel, ker se je opustajenačelnik pravočasno priklonil k Dom. Tomažiča so seveda aretirali.

— **Poroke.** Poročila se je v Škofji Loki gdca Angelina Wasch z g. Vencloz Zausinger. — Iz Frama poročajo: V ponedeljek 9. t. m. se poroči Feliks Kodrič, ugleden narodnjak, z gdcno Marico Dobnik iz St. Janza na Dravskem polju.

— **Požar.** V Korminu je izbruhnil v soboto ponoči ogenj in trinadstropni hiši, v kateri se nahajata tudi dva razreda ljudske šole. Ker je manjkalo vode, je ogenj vso hišo vpepelil. Vojaštvo je rešilo le nekaj oprave. Posestnik je zavarovan za 50.000 K, škoda je pa baje večja.

— **Tristoletnica logaritemske tabele.** Letos je preteklo 300 let, odkar je škot John Napier iznašel logaritme in leta 1614 izdal njihovo tabelo. (Mirifici logarithmorum canonis descriptio.)

— **Ptuj.** Krčevinsko bralno društvo združeno z dekliško zvezo priredi v nedeljo dne 15. febr. v društvenih prostorih (ml-

noritski samostan) po večernicah majhno pustno predstavo s petjem, šaljivimi prizori in deklamacijami. Vstopnina 20 vin. ozir. 10 vin.; slučajni čisti dohodek je namenjen v nabavo lastnega odra.

— **Odvetniški izpit** je napravil dr. Ignacij Malnerič. Odvetniško pisarno otvori v Novem mestu.

— **Imenovan je za primarija** v bolnici v Slov. gradu zdravnik dr. Ferdinand Kunej.

— **Prememba posesti.** Hišo šteč. 62 v Domžalah je kupila gospa Marija Žvokelj iz Dolenj za 34.000 K. Imenovana gospa je tašča F. Flerina ml. iz Domžal.

— **Predrzi konjski tatovi** so se zopet pojavili na Dolenjskem. Figer Hinkota sodiše vže leto dni išče, a ne izda ga nihče. Januarja meseca se je pojavil s konji v Brezicah. Zandarmerija ga je prišla, a je patrolji zopet utekel. Figerjev najboljši prijatelj, 26letni Janez Molan iz Bakuš, pa se je pojavil v Trsteniku pri St. Rupertu. Njegovo obnašanje je vzbudilo sum in ga je orožništvo zasledovalo do Mirne. Na Mirni ga je aretiralo, hoteč ga peljati k občini. Pred zandarmerijsko vojašnico ga je pustilo stati s parom konj — 6- in 2-letnima kobilama v vrednosti 800 do 900 kron. Molan pa je raje pustil lepi živali in je pobegnil bogve kam. Kobili hrani sedaj občina v Mirni vže od 6. t. m. Molana pa zasleduje orožništvo. Čegave sta ti dve kobili, še ni znano, gotovo pa je, da so kje iz Hrvaške. Ta dva moža bi zelo rada dobila v roke novomeška sodnija, ker veljata za najnevarnejša konjska tatova. Pojavita se po sejmovih, češ, hočeta kupiti živino, a vedno samo »glihata«. To glihanje traja do prodajalčevega doma in to zato, da si ogledata kraj, — potem pa sčasoma zelo dobro kupita — t. j. žival ukradeta.

— **Austro — Americana**, parobrodna družba je naročila v trziški ladjedelnici štiri nove velike parnike za prevažanje čez Veliki Ocean. Imele bodo 15 do 16 tisoč ton. V kratkem bodo v Trziču za isto družbo zgrajeni trije drugi parniki po osem tisoč ton.

— **Portorose in nemška predrznost.** Sicer nam je vse eno, kdo da bo gospodaril v znanem letovišču in kopališču Portorose pri Piranu, a vendar je tudi za nas značilen sledeči slučaj. Kopališka družba Portorose je dobila novega ravnatelja, trdega Nemca, kateremu se je zdel dosedanj napis »Portorose« na najelegantnejšem hotelu preveč nevaran, zato ga je odstranil, tako da se sedaj bere samo »Palace — Kur-Hotel«. Piranska občina bo vsled tega ukrenila, da se bo na glavni cesti ravno tam bralo samo »Strada Francesco Morosini«.

— **Zmrznil je v beljaški okolici** 26 let stari Jakob Rabing.

— **Vlom v Celovcu.** V Pavličevi ulici je vlomil neki neznanec v neko prodajalno perila in odnesel do 100 K.

— **Nezgoda v Žihpolju.** Hlapec Jožef Štrukelj je nosil v žepu nabasan samokres, ki se je izprožil. Kroglja mu je levo roko nevarno ranila.

— **Aretrirana izseljenca.** V Beljaku so aretirali hrvaška delavca Vladimirja Vrangloviča (28 let) in Janko Dusaljo (17 let), ki sta se nameravala izseliti v Ameriko in ki sta se vozila v II. razredu, da bi prevarala varnostne organe.

— **Umrl je v Eisenerzu** višji poštni mojster Karel Jacobi, ki je prej služil v Pragskem.

— **Telefonsko zvezo** napravijo med Gradežem in otokom Baršana.

— **Slov. Bistrica.** Lani je imela mar. »Dijaška kuhinja« 200 kron nedostatka. Igre gimnazijcev so ji dale 320 K. Ker je ta zavod tako važen za dijaštvo, je treba, da se podpira od vseh strani. Zato prirede slovenski gimnazijci iz Maribora predstavo, ki se vrši dne 15. svečana ob pol 4. uri popoldan v hotelu »Austria« v Slovenski Bistrici pod pokroviteljstvom preč. g. dr. Anton Medveda, »Veharjevo letovišče«. Burka s petjem v treh dejanjih. Med odmoru svira sekstet slovenskih gimnazijcev. Predstava se vrši v korist mariborske »Dijaške kuhinje«. Po predstavi prosta zabava, petje kupletov itd. Cene: I. sedeži 2 K, II. sedeži K 1.40, III. sedeži 1 K. Stojišča 30 vin. — Kdor se hoče pošteno narmejati, bo gotovo prišel! Zveze z vlaki so jako ugodne. — V upanju, da Slovenci od blizu ne zapuste učeče se revne mladine, vabijo na obilni obisk prireditelji.

— **«Desetega brata»** je priredila v nedeljo dne 8. t. m. družnica Slov. dijaške zveze v Gorici. Dvorana »Trg. Doma« je bila nabito polna. Gmotni uspeh je naravnost izborn. Igralci so vsi storili svojo dolžnost. Toda njih hvalevredna prizadevanja in velike zmognosti bi bile vredne boljše snovi, kakor je »Deseti brat«. Čast igralcem.

— **Sv. Andraž v Slov. goricah.** Katol. slov. izobr. društvo priredi veliko predpustno veslico v nedeljo dne 15. februarja po večernicah v Tošovi gostilni s sledečim sporedom: Igra: »Dva gluha«. Šaljivi sročolov. Med posameznimi točkami nastopi jo Antonjevski tamburaši in domači pevski zbor.

— Orožje v Sandžaku? Sarajevski listi poročajo: Srbske vojaške oblasti so izvršile po vseh mestih v Sandžaku hišne preiskave pri muslimanih in našle zlasti v Prijepolju cela skladišča orožja, ki je bilo vtihotapljeno v zadnjem času haje iz Bosne.

— Mrtvoud je zadel v Celovcu na cesti ženo uradnega sluga Elizabeto Martinc.

— Ostanke starega rimskega vodovoda so našli v okolici Zadra.

— Dva nova ulanska domobranska polka nameravajo leta 1915 ustanoviti. En polk se nastane na Spodnjem Štajerskem, drugi na Zgornjem Avstrijskem.

— Nova iznajdba. Neki Paskvale Revel, pristojen v Trstu, prvotno navaden delavec, si je zamogel vsled svoje marljivosti in enegije v Bari v Italiji zgraditi zračno in kristalno tovarno. Tu je iznašel novo pripravo za merjenje razdalje med različnimi ladjami na morju ter signaliziranje z ladjami na morju in obratno s suho zemljo. Do sedaj smo pač že imeli take priprave, katerih reflektorji so pa imeli to slabo lastnost, da so kmalu ugašali; nova iznajdba pa deluje trajno. Avstrijski arzenal v Poli in oni v Spici sta že napravila različne poizkuse z novo iznajdbo. Uspeh je bil naravnost sijajen. Žalibože bo imela najprej od tega korist laška mornarica.

STAVA POSEBNE VRSTE.

London. Liberalni poslanec angleške zbornice baron Forest je trdil, da so posestva lorda Derbyja, ki so bila pred 200 leti cenjena na 140.000 mark, zdaj vredna 60 do 80 milijonov mark. Lord Derby je nato ponudil stavo Forestu, da za polovico te vsote svojih posestev ne izpeča. Baron Forest je pa ponudeno mu stavo sprejel in kupil Derbyjevo posestvo za 30.000.000 mark.

DEŠKA TATINSKA ČETA.

Budimpešta. Ravnatelj neke meščanske šole je obvestila policijo, da je več dijakov pod vtiskom slik iz kinematografov organizirala tatinsko tolpo. Dognali so, da je okrog trideset dvanajst do štirinajstletnih dečkov ustanovilo »Digomarjevo četo«, ki se je vsak večer zbirala na vrtu Ludoviceja, kjer so voditelji dajali članom navodila. Dečki so potem po podstrešjih in kletah kradli, kar so dosegli; pokradene reči so prodali in denar deloma zakopali. Na vrtu Ludoviceja so našli čez 100 kron. Dečke so izročili staršem, da jih kaznujejo.

NOV REKORD V ZRAKOPLOVSTVU.

Pariz. Aviatik Garrier se je dne 6. t. m. dvignil v Chartresu s štirimi potniki v zrak in letel 2750 m visoko ter tako premagal dosedanj Sablatnigov rekord 2080 metrov.

HČER JE UMRIL.

Sarajevo. V vasi Ivica je imela dvajsetletna hči kmeta Kalajdžića razmerje z nekim fantom, ki pa ni ostalo brez posledic. Njen oče se je zaradi tega tako razjezil, da se je zmenil s svojim sinom in oba sta dekle napadla, ko je spala ter jo zadavila. Bestialna morilec so prijeli.

SMRTNA NEZGODA LETALCA.

Pariz. Letalec Reals se je včeraj vabil s svojim biplanom. Iz višine 200 metrov je padel na tla in je bil takoj mrtev.

PO ZRAKU ČEZ OCEAN.

London. Ameriški milijonar Mammemaker naznanja, da namerava preleteti Atlantski ocean s posebnim od njega in Amerikanca Courtisa zgraenim zrakoplovom.

MEHIKANSKI VSTAŠI TEPENI.

Mohika. Mehikanske vladne čete so pri Torreonu vstaše zapodile.

Ljubljanske novice.

Ij Najnovejša sokolska proticerkvena demonstracija. Slovenski Sokol vedno bolj kaže, da je udinjan svobodomiseltvu. Svobodomiseltvu je glavni cilj boj proti križu. Proč od križa, je bojni klic svobodomiseltva. Da bi svobodomiseltstvo doseglo svoj cilj, se uriva v razne organizacije, ki so bile časih splošno narodne; pri tem računa s tem, da bo ravno ta nekdanji značaj teh organizacij, lahko dobra maska za namene svobodomiseltva. Res se dobe še dobri ljudje, ki jih spomini na stare čase sokolstva begajo, da ne vidijo sedanjega razvoja teh društev. Te dni pa je slovensko sokolstvo pričelo z nastopom, ki bo menda tuaj največjim navidezem odprl oči. V soboto je bil pogreb g. nadsvetnika Višničarja. Udeležil se je pogreba tudi ljubljanski Sokol. Dosedaj je bila vedno navada, da je mrtvaški spreved otvoril križ, za njim so šla društva in druge korporacije. Sokol pa je sedaj nakrat zavzel stališče, da hoče iti pred križem, da za križem ne gre in tako je demonstrativno proti križu slovenski Sokol v soboto dne 7. februarja prvič nastopil. Ne vemo, če bodo take

demonstracije ljube žalujočim, katerih tolažnik v bridkih urah je ravno Križani, ne vemo, če bo namestu Njega, jim duše lajšala sokolska demonstracija. Beležimo to najnovejšo sokolsko demonstracijo in najodločnejše proti njej protestiramo. — Pristavljamo, da se je zgoraj omenjene demonstracije udeležil tudi ribniški Sokol.

Ij Seja odbora S. K. S. Z. je danes ob 8. uri zvečer v »Ljudskem domu«.

Ij Imenovan je za c. kr. deželnovladnega konceptnega praktikanta pri deželni vladi v Ljubljani g. Ivan Perne.

Ij Apostolstvo sv. Cirila in Metoda ima danes dne 9. t. m. ob 8. uri zvečer v Alojzijevešču I. nadstr. posvetovanje: Sedanji položaj naših misijonov. (Kratko predavanje s skioptičnimi slikami.) — Razgovor o bodočem delovanju Apostolstva sv. Cirila in Metoda. — Osnovanje agitacijskega odseka. — Slučajnosti.

Ij Za pravoslavno cerkveno obdino. »Novoje Vremja« od 2. t. m. se zavzemajo za ustanovitev pravoslavne cerkvene občine v Ljubljani; eden je prestopil lani iz katoliške cerkve v ortodoksno.

Ij Premeščeno brigadno poveljstvo. Domobransko brigadno poveljstvo št. 44 se iz Ljubljane preseli v Pulj.

Ij S srebrnim zaslužnim križcem je odlikovan orožniški stražmojster Anton Bajic v Ljubljani.

Ij Overseeško slavlje Belgijcev v Gradcu. 6. t. m. dopoldne je bila v Gradcu povodom 50-letnice bitke pri Overseeju vojaška maša na prostem, ki se jo je udeležil 3. bataljon 27. pešpolka z godbo in zastavo kakor tudi veliko veteranskih društev. Sv. mašo je čital vojaški superior p. g. monsignor Jaklič. Izborna je igrala med njo belgijska godba pod vodstvom kapelnika pl. Zanetija. Po sv. maši je nagovoril vojake in goste polkovnik Weber, ki je v vznesenih besedah slavil junaštvo Belgijcev ob bitki 6. febr. 1864. pri Overseeu. Ob 1. uri popoldne je bil slavnostni banket Belgijcev v Orfejevi dvorani, v gostilni »Zu den drei Hacken« je pa 27. pešpolk pogostil 152 še živečih Belgijcev, ki so se udeležili pred 50 leti bitke pri Overseeju. Zvečer ob pol 8. uri pa je bilo slavlje moštva v Industrijski palači s prologom, petjem in godbo ter s prosto zabavo.

Ij Oversee slavnost bo prirejena danes zvečer za moštvo 27. pešpolka v veliki dvorani »Uniona«. Spored je jako obširen in zanimiv.

Ij Umrli so v Ljubljani: Sestra Regina Škoda, usmiljenka, 26 let. — Jernej Bernot, železniški pripeljač v pok., 83 let. — Ana Žarna, hiralca, 63 let. — Ignacij Marolt, berač, 70 let. — Josip Mencej, fижakarski hlapce, 50 let. — Apolonija Steiner, preužitkarica, 72 let. — Josip Perše, šolski učenec, 12 let.

Ij Nesreče. Včeraj si je pri sankanju zlomila desno nogo gospodična Ana Mehlova. — V soboto popoldne je pa na dvorišču na Dunajski cesti št. 64 hlapce Mihatu Kraljič spodrsnilo ter si je pri padcu prebil kost pod levim kolonom. Oba so prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnico. — Na južni železnici je šel sprevodnik Franc Gnezda po stopnicah iz železniške delavnice, na stopnicah pa mu je spodrsnilo, da je padel ter si izpahnil desno nogo.

Ij Boa se je našla v »Ljudskem domu« in se dobi v »Katol. društvu rokod. pomočnikov«.

Telefonska in brzajavna poročila.

ŠTAJERSKI DEŽ. ZBOR.

Gradec. Štajerski deželni zbor je sklican na kratko zasedanje dne 17. t. m. ter bo zboroval do konca meseca. Rešil bo proračunski provizorij, v razpravi bodo lokalne železnice, ceste in manjše gospodarske zadeve. Vprašanje zvišanja učil. plač v tem zasedanju ne pride na vrsto. Deželni odbor je sklenil od dež. zbora dovoljenih 10 milijonov kron posojila za konvertiranje najeti pri štajerski eskomptni banki in pri graški filijalki češke »Union« banke.

NOVA BALKANSKA ZVEZA.

(Od našega poročevalca.)

Belgrad. Nova balkanska zveza je sklenjena. O Bulgariji se upa, da ji prejalstjej pristopi. Pomen in namen kakor tudi oblika zveze so državna tajnost. Prvi vspeh zveze je, da se je Turčijo popolnoma udala v svoj položaj. Vioga Rusije pri tej zvezi je neznana. PRINC WIED OFICIJELNO SPREJEL

ALBANSKI PRESTOL.

Dunaj. Predno je včeraj princ Wied odpotoval iz Berlina je oficiojno šestim zastopnikom velesil naznanil, da sprejme albanski prestol. Princ je istočasno to naznanil mednarodni kontrolni komisiji v Albaniji. Na od vevlasti garantirano posojilo dobi 10 milijonov predujema od laških in avstrijskih bank. Iz Rima pride princ 13. t. m. na Dunaj, kjer princeza cesar sprejme v avdijenci.

ITALIJA ŠOUVA.

Belgrad. Listi pišejo, da ugodno razpoloženje za mir na Balkanu moti Italija, katere predlogi, ako se sprejmejo, bi bili istovetni z razdelitvijo Turčije. Razmere v Južni Albaniji in v Epiru bodo prisilile vevlasti na hitro odločitev.

BUREN ŠHOD V SOFIJI.

Sofija. Včeraj je bil tu napovedan shod, na katerem je hotel govoriti dr. Danev. Občinstvo ga je sprejelo s klici: »Proč z izdajalcem!« Policija je udrila na zborovalni prostor. Le počasi je mogel dr. Danev pričeti z govorom.

SAZONOV O ALBANSKI POLITIKI.

Peterburg. Zunanji minister Sazonov je v proračunski komisiji dume poročal v tajni seji o političnih vprašanjih na Balkanu, v Turčiji in v Perziji.

ALI RUSIJA ZOPET MOBILIZIRA?

Peterburg. Car je ukazal, da se v celi Rusiji izvzemši gubernij vilskega ozemlja, pozovejo domobranski prvega poziva, ki so jih ob mobilizaciji l. 1911. in 1913. uvrstili naravnost v deželno brambo, k štiritedenskim orožnim vajam.

VOJVODA PUTNIK OBOLEL.

Belgrad. Vojvoda Putnik je nevarno obolel.

IZ TURČIJE.

Carigrad. Finančni minister se pogaja z neko banko v Parizu za prodajo zakladnih zadolžnic v višini 100 milijonov frankov.

Carigrad. Oficioelno mornariški list poroča, da so vpokojili 56 mornariških častnikov, med njimi 2 viceadmirala in en kontreadmiral.

STOLICE ZA SLOVANSKE JEZIKE V BELGRADU.

Belgrad. Stolice za slovanske jezike in literature se ustanove na belgrajski univerzi. Profesor za slavistiko se pokliče iz Rusije.

SRBSKO NAUČNO MINISTRSTVO.

Belgrad. 19.800.000 dinarjev znaša letošnji proračun srbskega naučnega ministrstva.

SRBSKE PRIPRAVE.

Belgrad. Strelska društva se ustanavljajo v novih srbskih krajih; prebivalstvo številno pristopa. Orožje in streljivo dobe društva od vojnega ministrstva brezplačno.

Belgrad. Brezžične brzajavne postaje v vojaške svrhe napravijo na različnih krajih v starih in novih krajih Srbije. Aparati in druge potrebščine so že naročene.

Belgrad. Srbsko vojno ministrstvo je odredilo, da imajo uprave vojaških bolnišnic vsakih štirinajst dni poročati o zdravstvenem stanju čet. Ta poročila se bodo koncem vsakega leta tiskala in javnosti objavila. — Štab graničarskih čet se je iz Belgrada premestil v Skoplje. — Skušnjo za rezervne častnike je te dni z dobrim uspehom napravilo 95 podčastnikov dijakov.

DEMENTI.

Rim. Vest, da pripravlja Italija ekspedicijski zbor za Albanijo, se oficioelno dementuje.

VOHUNSTVO V RUSIJI IN V AVSTRIJI.

Peterburg. Vojno sodišče je obsodilo poročnika Zakovleva, ker je izdal vojaške tajnosti, v štiriletno prisilno delo.

Milan. Avstrijske obmejne oblasti so aretirale laškega poročnika Trento iz Milana, ki je osumljen, da je vohunil.

RUSKI CAR V ANGLIJI, NEMŠKI CESAR V RIMU.

Berolin. Poroča se iz Londona, da namerava ruski car obiskati angleškega kralja. Vossische Zeitung pa poroča, da namerava cesar Viljem obiskati italijanskega kralja Viktorja Emanuela v Rimu ob priliki, ko se pelje na otok Kri.

SESTANEK ITALIJANSKE KRALJICE S SVOJIMI BRATI.

Rim. Kakor poročajo listi, se je italijanska kraljica sestala s svojimi brati, črnogorskimi principi izključno iz rodbinskih razlogov in se ob sestanku o politiki niso razgovarjali.

ZOPET DEMONSTRACIJA V SAVERNI.

Strassburg. Ko je znani poročnik Forstner došel 7. t. m. v Saverno, da uredi svoje stvari, predno se v novo garnizijo preseli, je demonstriral proti njemu do 50 fantičkov. Orožniki so demonstrante razkropili.

ČRNE KOZE V BUDIMPESTI.

Budimpešta. Tu so črne koze epidemično razširjene. Na črnih kozah je obolel poljedelski minister Ghilangi. Na črnih kozah je obolelo tudi pet poslancev.

V POSTELJI ZGORELA.

Gradec. Tu je v postelji zgorela 50 let stara kuharica Terezija Valant iz Koroske. Zažgala je sama.

POŽAR HOTELA NA SEMERNIKU.

Dunaj. V hotelu Gesselbauer na Semerniku je izbruhnil požar. Radi mraza je bilo otežkočeno gašenje. Pogorela je streha in del poslopja.

STAVKA PRISTANIŠKIH DELAVCEV V ITALIJI.

Milan. Zveza pristaniških delavcev je sklenila v vseh laških lukah pridružiti se stavki neapoljskih pristaniških delavcev, ki so pričeli štrajkati v petek.

UGRABLJENI AMERIKANCI.

Meksiko. Roparji so ustavili vlak in odvedli sedem Amerikancev. Roparji zahtevajo visoko odkupnino.

Razne stvari.

Drag protiverski boj na Francoskem. Nedavno je v francoskem parlamentu neki socialistični poslanec interpeliral naučnega ministra, koliko novih šol in učiteljev in koliko stroškov za oboje bi bilo treba francoski državi, ako bi se naenkrat zaprle vse svobodne, t. j. verske šole. Ministrov odgovor je priobčil »Journal officiel« in iz njega posnemamo te-le zanimive podatke: V minulom letu je bilo v zasebnih šolah na Francoskem 1.148.704 učencev, ki so bili razdeljeni na 14.464 šol s 35.215 razredi. Ako bi se tedaj verske šole zaprle, bi bila francoska država prisiljena kar čez noč ustanoviti najmanj 25.000 razredov, katerih vsak bi moral sprejeti najmanj 40 otrok. To bi dalo 416 milijonov frankov novih stroškov, od katerih bi odpadlo na državo 183 milijonov, ostalo pa bi morali pokriti okraji in občine. Vrh tega bi bilo treba 25.000 novih učiteljskih moči, ki bi jih kar čez noč ne bilo lahko najti. Pa naj bi se tudi dobile — potem bi bilo treba računati z novimi izdatki za njihove plače v znesku letnih 53 in pol milijona frankov, razen tega pa še 7 milijonov na leto za stanovanjske doklade in pokojnine. To so vsote, ki tudi za Francijo niso mačkine solze in imajo prav tisti, ki pravijo, da je Francijo boj proti cerkvi že dosedaj stal toliko kakor izgubljena vojna.

Pereče izseljeniško vprašanje. Chicago Daily Times« je posvetil uvoden članek nameravani avstrijski akciji za omejitve izseljevanja v Ameriko. List z veseljem in priznavanjem pozdravlja to nameru in dokazuje, kako potrebno je zlasti kmečko ljudstvo svariti pred izseljevanjem in preprečiti, da bi se izseljevali taki, ki bi jih radi telesnih ali drugačnih pomanjkljivosti v Ameriki ne sprejeli in deportirali, kar bi pomenjalo njihov gmočni propad in obremenitev domačih občin z novimi reveži. Gospodarske in humanitarne dolžnosti nalagajo evropskim vladam, da vzemo izseljevanje iz rok brezvestnih agentov in različnih lenuhov ter vso to reč postavijo na znanstven in pošten gospodarski temelj.

Z juga.

Odškodnina prebivalstvu na meji. Škoda, ki so jo srbskemu obmejnemu prebivalstvu povzročili bulgarski in armavtski vpadi, je cenjena na 4.660.355 dinarjev. V tej višini se je določila tudi državna odškodnina, ki se v kratkem izplača prizadetemu prebivalstvu.

Dohodki belgrajskega narodnega gledališča so leta 1913 znašali 200.000 dinarjev, leta 1912 pa 140.000 dinarjev. Belgrajska občina bo letos razen redne podpore prispevala gledališču še posebej 15 tisoč dinarjev za nabavo zgodovinskih srbskih narodnih noš.

Srbska ladjedelnica v Čukarici pri Belgradu se premesti na otok Cingalija pri Belgradu; ladjedelnica se obenem poveča in izpopolni. Srbsko parobrodno društvo je obenem sklenilo v vseh savskih in donavskih pristajališčih zgraditi lastna agencijska poslopja.

Srbski vojaški begunci. Ker je Sava močno zamrznila, beže številni srbski vojaki preko nje na Ogrsko, da se odtegnejo vojaški službi. Vzrok: Grozovito mučenje vajakov v srbski armadi.

Srbske cerkvene občine v Ameriki so bile doslej popolnoma samostojne in nobenemu škofu, sploh nobeni višji cerkveni oblasti podvržene. Nedavno so se pa v Chikagi sešli zastopniki vseh srbskih cerkvenih občin in sklenili, da se podvržejo jurisdikciji pravoslavne cerkve v Srbiji.

Listnica uredništva.

P. Maribor: O breznačelnosti in verski indiferentnosti so v notici presplošne opazke, brez pravih dokazov, zato je za sedaj ne moremo priobčiti. Prosimo večkrat kaj družega.

Poročilo o slovensko hrvaškem katoliškem shodu v Ljubljani. Cena 4 K 60 vin., eleg. vez. 6 K.

Ta knjiga je najbolj živa priča moči in sile ter obsežnosti zadnjega katoliškega shoda. Krasi jo veliko število slik, predvsem pa 20 umetniških tabel, ki predložijo najslavesnejše in najslikovitejše prizore katoliškega shoda. Knjiga prenaša vse referate in v njej je zbrano celo ogromno delo, katero je dovršil letošnji shod. Organizatorji te knjige ne bodo mogli pogrešati. Sme se reči, da je knjiga po vsebini in tehnični izvršitvi na višku tiskarske umetnosti. Dobi se v »Katoliški bukvarni« v Ljubljani.

Priporočamo naslednje ravno kar izišle priporočljive knjige:

Fastenpredigten über die Ereignisse auf dem Ölberge, von P. Gerard Diessel. Cena K — 96.

Eberle, Die kirchlichen Leidensoffizien der Fastenzeit. Fastenpredigten. Cena K 1.20.

Zottl, Die sieben Worte Christi am Kreuze. Nebst einer Predigt auf den hl. Karfreitag. Fastenpredigten. Cena K 1.44.

Bussar, Zehn Minuten Predigten auf jeden Sonntag des Jahres. Predige praktisch, predige populär, predige kurz! K 3.36.

Udeis, Der Kampf um Gott. Sämtliche Vernunftbeweise für und Einwürfe gegen das Dasein Gottes, populär apologetisch dargelegt. Cena K 2.60.

Navedene knjige se dobe in naročajo v KATOL. BUKVARNI V LJUBLJANI.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 9. februarja 1914.

Pšenica za april 1914.	11 94
Pšenica za oktober 1914	10 92
Rž april 1914	8 99
Rž za oktober	8 51
Oves april 1914	7 73
Oves za oktober	7 73
Koruzza za maj 1914	6 66

Trgovina se odda v najem.

V Domžalah se odda v najem pod ugodnimi pogoji, dobro vpeljana trgovina z mešanim blagom z vsem inventarjem. Pojasnila daje g. F. Flerin ml. v Domžalah.

Organist

cecilianec, z dobrimi spricvali, oženjen, izučen krojač, išče službo, prevzame tudi službo cerkvenika. Naslov pove iz prijaznosti, uprava lista pod št. 418. (Znamka.)

Odda se mirni stranki lepo

stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje in pritlikin v III. nadstr. za majev-termin. Več se izve v Ždovški ul. št. 1, I. n.

Hiša na prodaj!

Dne 2. marca t. l. bo prodana na dražbi hiša v Seški št. 10. Kupec bi rabil le okoli 10.000 K, ker so ostali dolžniki pripravljeni odpuščati od svojih zahtev. Hiša je dvonadstropna in nosi čistega dobička na leto 2800 K. Cenjena je na 20.000 K. Najnižja ponudba je 25.000 K.

Modistinja in učenka

se sprejmeta. Pismene ponudbe iz prijaznosti na upravnishvo Slovenca pod »modistinja 427.«

Zastonj lepo darilce

dobi vsak, kdor pošlje najmanj 50 naslovov slovenskih poljedelcev in gospodarjev iz Kranjske. Naslov: Jos. Hájek, Vrbovce 574 n, Praha, Češko. 391

Mladenič

vojašine prost, izobražen, trezen in pošten, išče primerne službe. Zmožen je nemškega in slovenskega jezika. Cenjene ponudbe na upravo lista pod »Trezen 185«.

V hiši Gradišče štef. 7 se oddajo:

2 lepi stanovanji

s 3 oziroma 4 sobami in postranskimi prostori za majev termin, in

hlev s šupo

takoj ali pozneje. Natančnejša pojasnila daje hišnica. 398

Pivovarna Laški-Trg

sprejme takoj

spretnega strojnika.

Ponudbe s prepisi izpričeval in navedenimi zahtevami poslati je naravnost ravnateljstvu pivovarne. 413

Dva ključavničarska pomočnika,

dobra delavca, sprejme takoj Ivan Triller, stavbno in umetno ključavničarstvo, Bled. 412

Odda se služba

cerkvenika in organista

s primerno plačo. Naslov, kam naj se vlagajo prošnje, pove iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 416. (Znamka.)

Razpis službe mestnega stražnika.

Podpisano mestno županstvo razpisuje službo provizoričnega mestnega stražnika. Nastop takoj, plača po dogovoru. Prednost imajo samski dosluženi vojaki. Lastnoročno pisane prošnje z izpričevali o dosedanjem službovanju in vedenju je vložiti do 18. februarja t. l. pri županstvu. Predstaviti se je osebno.

Mestno županstvo v Kamniku,
dne 6. svečana 1914.

Naznanilo.

Ljudno naznanjam, da sem z današnjim dnem prevzel fotografski atelje gospoda Julija Müller-ja v poslojpu »Ljud posojilnice«. Zahvaljujem se tem potom vsem cenj. odjema cem za izkazano mi zaupanje kot večletnemu poslovođu imenovanega ateljeja, katerega hočem tudi nadalje voditi v splošno zadovoljstvo cenj. naročnikov.

Priporočam se z najodličnejšim spoštovanjem

Julij-a Müller-ja naslednik
Franc Grabietz

386

Karo! Siškovič, črnikal, Istra, sprejme

kočijaža

starega 24. do 40 let in neoženjenega, za dovažanje blaga s kolodvora v prodajalno itd. Plača po dogovoru. 400

Kupim

malo hišo

z upeljano trgovino z mešanim blagom na prometnem kraju v mestu Ljubljana ali v predmestju. Naslov se poizve pri upravi »Slovenca« pod št. 1000/366.

Službe išče

mladenič

ki je dovršil 5 gimn. razredov. Ponudbe na upravo lista pod štef. 383.

Gostilna, mesnica in pekarija

na Goriškem v romantičnem in jako prometnem kraju se proda 10 minut od postaje v bližini Trsta in Gorice. Prostori jako udobni za trgovino z mešanim blagom in vinom. Poleg vinograda za 1.0 hl vina. Proda se radi selitve ugodno. Vprašanja na upravnishvo pod zavi.k m s šifro 281.

Mlekar

ki se dobro razume na pasteriziranje mleka, s'ra, masla itd. se sprejme takoj. Plačilo po dogovoru. Več pove Ivan Vidmar, pav. mlekarna, Črni vrh nad Idrijo. 365

Proda se po jako nizki ceni dobro ohranjen

klavir

Sv. Petra cesta štef. 51, Ljubljana. 396

Zenitna ponudba.

Čradnik, star 26 let, v prijetnem kraju na Gorenjskem blizu Ljubljane, se želi seznaniti v svrhu takojšnje poroke z gospodično, ki bi imela veselje do mirnega družinskega življenja. Želi se sicer primerna dota, oziroma prihranek, kar pa ni mero-dajno. Se resne ponudbe s fotografijo proti povratku naj se blagovoljivo pošiljati na upravnishvo »Slovenca« do 14. t. m. pod šifro »A. F. 26«.

Huda zima je!

Kje se dobe

drva za kurjavo

suha bukova in mehka?

Dobijo se skozi celo leto vsaki dan v največji zaogi veletrgovine z vsakovrstnim lesom

A. Koni

Ljubljana, Karolinska zemlja 22, pri Dolenskem mostu. Telefon 325.

Popravila šivalnih strojev

se izvršujejo v v naših delavnicah točno in stvarno. 352

Singer Co. del. družba šivalnih strojev.

Največja in najstarejša trgovina s šivalnimi stroji v Avstriji. Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4. — Kranj, Glavni trg 119. — Novomesto, Veliki trg 45.

Stanovanje

na Poljanah

v novi vili Delarnska ulica štef. 2 z 2 sobama in vsemi pritliklinami se odda za majev termin. Pojasnila daje lastnik Adolf Hauptmann, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

zdravniško priporočeno kritvoreče vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po pošt-nem povzetju K 4-50. Edina zaloga

Br. Novaković

veletrgovina vina, vermoutha, Marsale, Malage, konjaka, žganja itd.

Ljubljana. 2631

4 dni! Največja senzacija sedanosti!

S fotografskim aparatom na bojišču.

Krvavi, strašni in uničujoči boji med Bolgari in Grkl. — Posneto v vrstah bojujočih se armad.

Jutri 10.

Sredo 11.

Četrtek 12.

Petek 13.

Eno nro trajajoče predstave vsak dan ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9.

KINO IDEAL

Nekaj glavnih prizorov: Infanterijskih krogelj strel v prsi. — Strašne rane, ki jih povzročajo dum-dum krogelje. — Strel v stegna. — Strel v lakti. — Bajonetni ubodi. — Ranjenec, ki ga je ranilo 8 delov granate. — Del lobanje odstreljen. — Pogreb mrtvih. — Vojni grobovi. — Boj pri Džumaji. — Naskoki. — Šrapnelki ogenj. — Naskok kavalarije. — Artilerija strelja. Kako zadevajo šrapneli in granate.

Rad velikih nabavnih stroškov zvišane cene.